

Herdenkingsrede wethouder Yasemin Cegerek

Uitgesproken tijdens de herdenkingsbijeenkomst op 4 mei 2024 in Eerbeek

Onze vrijheid is kwetsbaar...

Vrijheid en vrede is nooit een vanzelfsprekendheid en een oorlog nooit ver weg...

Hoe kunnen we de wereld bevrijden van oorlog en zorgen dat op elk stukje aarde er vrede en veiligheid is? *De weg naar duurzame vrede begint bij medemenselijkheid dat krachtig, groot en eeuwig is.*

De Tweede Wereldoorlog nu bijna 80 jaar geleden, heeft diepe sporen achtergelaten. In het centrum van Eerbeek viel in 1945 een 'vliegende bom'. Door de verwoestende Duitse V-1 bom kwamen 7 vrouwen en 4 mannen om het leven, ook waren er 30 gewonden.

Het is van belang dat we het dieptepunt van het menselijk handelen en daar tegenover het verzet en de offers niet mogen vergeten. Deze littekens laten zien hoe belangrijk democratie, mensenrechten, grondrechten en sociale rechtvaardigheid zijn. Vandaag tijdens de Nationale Herdenking op 4 mei herdenken wij hier in Eerbeek en in heel Nederland alle slachtoffers van oorlogssituaties en vredesoperaties sinds de Tweede Wereldoorlog.

Zelf heb ik ooit samen met nabestaanden vanuit provincie Gelderland een herdenkingsreis gemaakt naar het vernietigingskamp in Sobibor. De verhalen van nabestaanden lieten zien hoe traumatische oorlogservaringen op generaties kunnen doorwerken. Onuitwisbare littekens, waar de mensheid zich blijvend voor moet schamen. Deze reis maakte een diepe indruk.

Het vernietigingskamp Sobibor is een plek waar in minder dan 1,5 jaar tijd tussen de 170.000 en 185.000 Joden zijn vermoord. Door onder andere de verhalen van Jules Schelvis, die vele nazi-kampen wist te overleven weten we welke gruwelijkheden op deze kampen hebben plaatsgevonden. Zijn boek "*Er reed een trein naar Sobibor*", raad ik de jongeren onder ons aan om te lezen. Op het moment dat je de gaskamers, de verbrandingsovens ziet op de nazi-kampen realiseer je waar de mensheid helaas ook toe in staat is.

Een oorlog waarbij bijna 6 miljoen Joden door de nazi's zijn vermoord. Ook nu als we naar Gaza en Israël of Oekraïne en Rusland kijken, zie ik met een bloedend hart hoeveel kinderen en onschuldige mensen dagelijks omkomen door o.a. bombardementen. Verschillende bronnen melden al maanden dat een ongekend aantal kinderen in Gaza zijn omgekomen. Hun kindertijd en hun toekomst is hun ontnomen. We schrijven weer opnieuw geschiedenis, waarbij landen hun geschiedenisboeken zullen vullen met zwarte bladzijdes.

Dat *medemenselijkheid* niet verloren is, moeten we nu laten zien. Als we dat opgeven, zullen er dagelijks onschuldige mensen vermoord worden. Antisemitisme, racisme of moslimhaat is voelbaar. Steeds weer zien we dat mensen tegenover elkaar staan. Conflicten wereldwijd, zorgen voor een morele vervuiling in onze directe omgeving.

Als de grenzen van licht en duister vervagen, krijgt onverschilligheid en het weggijken voor het leed van onschuldige mensen ruimte. Blijf weg bij haat en angst. Laten wij samen kiezen voor liefde en hoop. De huidige tijd vraagt meer dan ooit om *verbindende krachten*.

Laten we niet vergeten dat slechts weinigen voor oorlogen kiezen, maar aan velen wordt opgedrongen. De Tweede Wereldoorlog heeft *onuitwisbare littekens* achtergelaten. De verhalen van toen moeten voortbestaan, opdat we dat nooit meer laten gebeuren. Geen haat, geen onderdrukking, geen racisme, geen geweld en geen oorlog...

Vandaag, op 4 mei, hier in Eerbeek, staan we stil bij de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en van oorlogssituaties en vredesoperaties daarna.

Nooit meer, is ook nu niet.

Een oude gezegde: *'Een mens is pas vergeten, als zijn naam niet meer wordt genoemd.'*

Daarom staan we vandaag met elkaar stil bij al die mensen die zijn gevallen voor onze vrijheid.

Yasemin Cegerek
wethouder